

Warszawa, 29 czerwca 2026 r.
KL/438/126/ADż/2026

Pani
Katarzyna Lubnauer
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Edukacji Narodowej

Stanowisko Konfederacji Lewiatan w sprawie projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Rządowego programu wspierania organów prowadzących szkoły podstawowe i placówki doskonalenia nauczycieli w zakresie wyposażenia lub doposażenia szkolnych pracowni do prowadzenia zajęć przyrody i zajęć praktyczno-technicznych na lata 2026–2029 – „Pracownie Kompas Jutra”

Szanowna Pani Minister,

Konfederacja Lewiatan z uznaniem odnosi się do celu programu „Pracownie Kompas Jutra”, jakim jest wyposażenie i doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne wspierające realizację zajęć przyrody oraz zajęć praktyczno-technicznych. Program może istotnie przyczynić się do rozwijania kompetencji naukowych, technicznych, projektowych i cyfrowych uczniów, a także do wzmacniania praktycznego wymiaru edukacji.

Pozytywnie oceniamy przyjęcie modelu, w którym szkoły mogą dobierać wyposażenie do swoich potrzeb dydaktycznych. Aby jednak środki Programu zostały wykorzystane w sposób przejrzysty, efektywny i odpowiadający realnym potrzebom szkół, konieczne jest doprecyzowanie części rozwiązań przewidzianych w projekcie.

W szczególności zwracamy uwagę na potrzebę zapewnienia szkołom pełnej i praktycznie użytecznej informacji o dowolności wyboru wyposażenia. Choć projekt umożliwia zakup sprzętów, narzędzi i pomocy niewymienionych w katalogu, pod warunkiem ich zgodności z podstawą programową i diagnozą potrzeb szkoły, w praktyce oficjalny wykaz może być traktowany jako katalog zamknięty. Szkoły, działając w warunkach odpowiedzialności za prawidłowe wydatkowanie środków publicznych, często rezygnują z zakupu rozwiązań, które nie zostały wprost wskazane w dokumentacji programu, a to może nie być zgodne z ich faktycznymi potrzebami. Fakt otwartości katalogu zakupów należy wzmocnić w treści rozporządzenia i w komunikacji programu do jego odbiorców.

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

Pozwoli to szkołom podejmować decyzje zakupowe w oparciu o rzeczywiste potrzeby uczniów, przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa formalnego.

W odniesieniu do katalogu możliwych zakupów proponujemy ujęcie w nich także narzędzi wspierających modelowanie przestrzenne, projektowanie, prototypowanie oraz naukę przez działanie poprzez realizację projektów technicznych. Takie narzędzia i urządzenia umożliwiają uczniom tworzenie prostych modeli, makiet i prototypów, a w pracowni przyrodniczej także wykonywanie modeli komórek, roślin, zwierząt, organów, elementów krajobrazu czy form ukształtowania terenu. Wspierają realizację pracy projektowej, rozwijają wyobraźnię przestrzenną, kreatywność, sprawczość i kompetencje konstrukcyjne. Są zarazem narzędziem łatwym do wdrożenia, niewymagającym specjalistycznej infrastruktury i możliwym do wykorzystania w działaniach interdyscyplinarnych. Wskazanie tej kategorii w katalogu dałoby szkołom jasność, że rozwiązania wspierające modelowanie przestrzenne i szybkie prototypowanie są zgodne z celami Programu.

Rekomendujemy też wyraźniejsze uwzględnienie technologii immersyjnych, środowisk symulacyjnych oraz wirtualnych laboratoriów jako nowoczesnych pomocy dydaktycznych wspierających realizację celów Programu. Technologie te mogą rozszerzać możliwości prowadzenia doświadczeń, obserwacji i symulacji, zwłaszcza tam, gdzie dane zjawisko jest trudno dostępne, kosztowne lub wiąże się z podwyższonym ryzykiem w warunkach szkolnych. Nie powinny zastępować doświadczeń rzeczywistych, lecz je uzupełniać.

W tym zakresie postulujemy:

1. dodanie do katalogu wyposażenia pracowni przyrodniczej kategorii: „technologie immersyjne (VR/AR/XR) wraz z dedykowanym oprogramowaniem edukacyjnym umożliwiającym prowadzenie doświadczeń, obserwacji i symulacji zjawisk przyrodniczych”;
2. rozszerzenie katalogu wyposażenia pracowni praktyczno-technicznej, w szczególności pozycji dotyczącej oprogramowania komputerowego, o środowiska symulacyjne, wirtualne laboratoria oraz aplikacje wykorzystujące rzeczywistość wirtualną, rozszerzoną lub mieszaną, służące realizacji celów kształcenia;

Kolejną kwestią wymagającą korekty jest zakres wydatków kwalifikowalnych. Projekt ogranicza wsparcie finansowe do wydatków bieżących związanych z zakupem sprzętów, narzędzi i pomocy dydaktycznych. Takie rozwiązanie może utrudnić zakup części nowoczesnych rozwiązań edukacyjnych, w tym specjalistycznego oprogramowania, licencji wieloletnich, platform edukacyjnych, środowisk symulacyjnych oraz wirtualnych laboratoriów.

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

Wnosimy zatem o zmianę § 4 ust. 3 poprzez dopuszczenie finansowania wydatków bieżących lub majątkowych związanych z zakupem sprzętów, narzędzi, pomocy dydaktycznych, oprogramowania, licencji oraz innych rozwiązań edukacyjnych służących realizacji celów Programu. Alternatywnie zasadne byłoby wyrażne dopuszczenie finansowania wartości niematerialnych i prawnych, w szczególności oprogramowania edukacyjnego, licencji, platform edukacyjnych oraz wirtualnych laboratoriów.

Zwracamy również uwagę na potrzebę doprecyzowania zasad dokumentowania diagnozy potrzeb, o której mowa w § 7 ust. 1 pkt 10 projektu. Z obecnego brzmienia nie wynika jednoznacznie, czy diagnoza ma stanowić odrębny załącznik do wniosku, czy też informacje z niej wynikające powinny zostać przedstawione wyłącznie w formularzu. W przypadku wymogu przedłożenia odrębnego dokumentu zasadne byłoby określenie minimalnego zakresu diagnozy, jej wzoru albo katalogu elementów obowiązkowych. Ujednolicenie tych wymagań ograniczy ryzyko rozbieżności w przygotowywaniu i ocenie wniosków.

Odrębnej korekty wymaga także warunek określony w § 2 ust. 11 pkt 2 projektu, zgodnie z którym wyposażenie ma być fabrycznie nowe i wyprodukowane nie wcześniej niż rok przed dostawą. Wymóg fabrycznej nowości, pełnej sprawności, zgodności z wymaganiami oraz objęcia gwarancją producenta należy ocenić jako uzasadniony. Nie ma jednak potrzeby stosowania jednolitego, rocznego limitu daty produkcji do wszystkich kategorii wyposażenia. W przypadku wielu narzędzi, pomocy dydaktycznych i elementów wyposażenia o nieskomplikowanej konstrukcji, takich jak skrzynki narzędziowe, miary, poziomice czy zestawy edukacyjne, upływ czasu od produkcji nie wpływa istotnie na funkcjonalność, bezpieczeństwo ani trwałość. Produkty fabrycznie nowe, nieużywane i właściwie przechowywane mogą zachowywać pełne właściwości użytkowe również po upływie dłuższego okresu od wyprodukowania. Utrzymanie tak restrykcyjnego ograniczenia może niepotrzebnie zawężać konkurencję, ograniczać dostępność produktów oraz zwiększać ceny ofert, bez realnego przełożenia na jakość wyposażenia. Postulujemy zatem złagodzenie tego wymogu albo ograniczenie go wyłącznie do kategorii produktów, dla których upływ czasu może rzeczywiście wpływać na parametry techniczne, bezpieczeństwo lub trwałość.

Zwracamy też uwagę na terminy realizacji projektu. Szkoły muszą mieć czas na przygotowanie wniosku i wybór najbardziej adekwatnego sprzętu, narzędzi i urządzeń. Pośpieszne, nieprzemyślane zakupy nie wspierają rozwój szkół - wręcz przeciwnie - wprowadzają chaos, a nawet powodują konflikty wśród kadry danej placówki.

Przedstawione postulaty nie zmieniają celu Programu. Służą temu, aby jego realizacja była bardziej przejrzysta, elastyczna i lepiej dostosowana do potrzeb szkół. Doprecyzowanie katalogu, wyrażne uwzględnienie narzędzi do modelowania przestrzennego, zasad

member of

BUSINESSatOECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

kwalifikowalności oprogramowania i licencji, sposobu dokumentowania diagnozy oraz warunków dotyczących daty produkcji wyposażenia zwiększy bezpieczeństwo realizacji Programu po stronie szkół i organów prowadzących, a zarazem pozwoli lepiej wykorzystać środki publiczne.

Konfederacja Lewiatan deklaruje gotowość do dalszego dialogu z administracją publiczną oraz przedstawienia doświadczeń przedsiębiorców związanych z wdrażaniem nowoczesnych rozwiązań edukacyjnych w szkołach.

Z poważaniem

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Do wiadomości:

- 1) Pan Piotr Kasiński – Dyrektor Departamentu Funduszy Strukturalnych, Ministerstwo Edukacji Narodowej
- 2) Pan Tomasz Kulasa – Dyrektor Departament Innowacji i Rozwoju, Ministerstwo Edukacji Narodowej